

Beinbrudd

Dersom du mistenker at hunden din har brukket beinet er det viktig at du holder hunden i ro, så skaden ikke forverres.

Symptomer:

- Vanskelig å bruke benet.
- Smerte.
- Hovent og rødt.
- Benet står i uvanlig posisjon.
- Eventuelt utstikkende ben.

Hva skal gjøres:

- **Sikre hunden**
- **Flytt hunden så lite som mulig.**
- **Om mulig, stabiliser beinet med en støttebandasje. Man kan også bruke kvister eller en avis** (rullet sammen og formet som en u). Støtten festes på begge sider av benet med teip eller bandasje. Forsikre deg om at støtten er lang nok, den bør stabilisere leddet ovenfor og leddet nedenfor selve bruddet. **OBS: dette kan være vanskelig pga. kraftig smerte hos hunden.**
- **Dersom stabilisering er umulig** prøv å holde hunden helt stille/rolig.
- **Dersom benet stikker ut**, dekk til såret med gassbind eller lignende.
- Bruk et teppe eller et håndkle som bære når du frakter hunden, og legg et sammenrullet håndkle under benet som støtte.
- **Dra så raskt som mulig til veterinær.**

Vær oppmerksom på symptomer på blødning og/eller sjokk.

Punktert lunge

Gjenstander som punkterer lungen forårsaker at lungen kollapser. Hvis gjenstanden sitter igjen i lungen, fjern den ikke! Forsøk heller tette området rundt gjenstanden.

Symptomer:

- Uro og pusteproblemer.
- Tydelige sug/blåselyder.
- Hunden kan få sirkulasjonssvikt.

Hva skal gjøres:

- Sikre hunden (se kap om framgangsmåte ved ulykke)
- Tett igjen såret med bandasjen. Prøv å gjøre det så tett så mulig.
- Behandle mot sirkulasjonssvikt.
- Hunden fraktes umiddelbart til veterinær.

Fiskekrok

Det skjer rett som det er at en hund får en fiskekrok i poten, leppene, øret eller snuten. Hvis det gjøres riktig er det lett å fjerne kroken. Det er viktig at hunden er rolig før du begynner å ta bort kroken.

Hva skal gjøres:

- Sikre hunden (se kap om framgangsmåte ved ulykke)
- Dersom spissen ikke har gått inn under huden, dra forsiktig ut kroken bakover. Dersom spissen har gått inn under huden, trykk kroken framover til spissen kommer ut.
- Klipp av toppen av kroken med en tang og ta bort restene. Rens såret.

Magedreining

Store hunder kan rammes av mageomdreining, noe som er livstruende tilstand.

I noen tilfeller kan magesekken rotere rundt sin egen akse. Dette stopper blodtilførselen til milt og mage og fører til en livstruende sjokktilstand. Årsaken til roteringen er ikke helt kjent, men i de fleste tilfeller kan man se en sammenheng med overspising, før som gjærer i magesekken, overdrevet inntak av veske eller kraftig mosjon etter maten. Symptomene kommer raskt.

Symptomer:

- Uro.
- Brekninger.
- Hevelse i fremre del av magen/bakre del av brystkassen, gjerne mest uttalt på høyre side.
- Svakhhet, svak rask puls, sjokk, pusteproblemer.

Hva skal gjøres:

- **Dra umiddelbart til veterinær!**
- Hvis det er langt til veterinæren, kan det redde livet på en hund som holder på å dø, å få ut noe av gassen i magesekken. Smør enden på et 1,5m langt stykke med hageslange med f.eks. matolje og dytt den forsiktig ned i halsen på hunden. Hvis hunden hoster gjentatte ganger tar du slangen ut og prøver på nytt. Det kan hjelpe å vri slangen mot klokka på slutten. I verste fall hvis dette ikke fungerer kan det stikkes et hull i magesekken, stikk på hundens side der hevelsen er mest uttalt (oftest høyre), på det høyeste punktet når hunden ligger med den andre siden ned.

Livmorbetennelse

Dette er en potensielt dødelig lidelse som bør behandles så raskt som mulig. Livmorbetennelser oppstår gjerne ca 2mnd etter siste løpetid.

Symptomer:

- Hyppig drikking og tissing.
- Stør i buken, noen ganger kan man se livmoren ligge som en pølse mot bukveggen.
- Kan ha pussaktig utflod fra kjønnsåpningen, da vil de ofte slikke seg mye.
- Svakhhet, svak rask puls, sjokk.

Hva skal gjøres:

- **Dra umiddelbart til veterinær!**

Brannskader

Hvor alvorlig brannskaden er avhenger av hvor dyp skaden er, samt hvor stort område av hundens hud er skadet. En måte å sjekke alvoret på er å dra forsiktig i pelsen ved det skadede området. Løser pelsen lett fra det skadede området, er brannskaden dyp. Dra alltid til veterinær ved alvorlig brannskade!

LETTE BRANNSKADER

Symptomer:

- Svidd hår/pels, rød hud og blemmer.
- Smerte og hevelse.

Hva skal gjøres:

- **Sikre hunden**
- **Skyll det skadede området med store mengder kaldt vann eller legg på en kald vått kompress.** Stikk ikke hull på blemmene.
- **Legg på en lett, steril bandasje.** Hunden må ikke få slikke på skaden.

ALVORLIGE BRANNSKADER

Symptomer:

- Svidd hår/pels, rød hud og blemmer.
- Smerte og hevelse.
- Pelsen løsner lett på det skadede området
- Hunden vil ikke røre seg.
- Evt sirkulasjonssvikt.

Hva skal gjøres:

- **Sikre hunden**
- **Kontrollér pust, puls og frie luftveier.**
- **Dekk det skadede området med en kompress fuktet med saltoppløsning.** Stikk ikke hull på blemmer. Hunden må ikke få slikke på skaden.
- **Behandle hunden mot sirkulasjonssvikt og dra snarest til veterinær.**

Pass på å se til at området er trygt før du hjelper hunden din. Spesielt dersom en elektrisk feil har forårsaket brannskaden. Gi hunden væske kun etter å ha snakket med din veterinær.

Heteslag

Den beste måten å unngå heteslag på er å alltid la hunden få tilgang på frisk luft, vann og skygge.

La aldri en hund være innelåst i en varm bil om våren/sommeren!

Dersom du må forlate hunden i bilen for en kort periode er det en forutsetning at bakluken og et vindu er åpent. Pass på at hunden har tilgang til skygge og vann.

Vær oppmerksom på at solen og skyggen flytter seg raskt. Se til at hunden har det bra med jevne mellomrom.

Symptomer:

- Økt puls og pusteproblemer.
- Rødlig slimhinner.
- Brekninger, diare
- Uro, forvirring, kramper.
- Høy kroppstemperatur, over 40 grader.
- Bevisstløshet.

Hva skal gjøres:

- **Flytt hunden til et svalt, skyggefullt område.**
- **Legg hunden i svalt vann eller spyl med vannslange.**
- **Stopp nedkjølingen og tørk hunden når kroppstemperaturen når 40 grader.**
- **Få hunden til å drikke.**
- **Frakt hunden til veterinær.**

Lokal forfrysning

De mest utsatte områdene for lokal forfrysningsskade er pungen, ørene, labbene og haletuppen.

Symptomer:

- Huden kjennes læraktig ut og flasser.
- Vevet ser hvitt ut og kjennes voksaktig.

Hva skal gjøres:

- **Håndtere skaden varsomt.** Om skaden er liten, varm opp området med en varm hånd.
- **Flytt hunden i hus eller i le og tull den inn i et teppe.** Dersom det skadede området får tilbake fargen er det bra.
- Hvis ikke, legg den forfrosne kroppsdelene i lunkent vann - maks 40 grader – til det skadede området blir rødt/rødaktig.

Opptiningsprosessen er veldig smertefull. Rådfør deg med veterinær dersom hudforandringene ikke går tilbake til det normale.

Allmenn nedkjøling

Den beste måten å unngå nedkjøling er å holde hunden varm når den ikke er i bevegelse. Så fort dere stopper opp, pass på at hunden er i le. Kuldeeffekten øker med vindstyrken. Det kan være lurt å la hunden ha på seg et varmepledd/-dekken når dere stopper opp for å hvile/raste.

Symptomer:

- Skjelvinger (forsvinner når temperaturen synker ytterligere).
- Støle muskler.
- Lav puls og pustefrekvens.
- Huden oppleves kald ved berøring og under 35 grader.
- Apati er etterfulgt av bevisstløshet.

Hva skal gjøres:

- **Flytt hunden i le eller enda bedre inn i et hus og tull den inn i et teppe.** Pass på at oppvarmingen skjer langsomt.
- **Gi hunden noe varmt å drikke** eller om mulig varm sukkerløsning.
- **Kontakt umiddelbart veterinær for råd.**

Forgiftning

Symptomer:

- Smerte
- Brekninger
- Svakhets, apati
- Sår rundt munnen, sikling
- Irritasjon i øynene
- Bevisstløshet
- Pusteproblemer

Hva skal gjøres:

- Dersom giften pustes inn; flytt hunden til frisk luft. Pass på at du selv ikke blir forgiftet.
- **Forsøk å identifisere giften og kontakt veterinær så snart som mulig.**
- Kontroller/se til pust/puls og frie luftveier.
- Framkall aldri brekninger dersom giften er syre eller et petroleumprodukt (bensin).
- Gi hunden mye vann/melk for å spe ut/fortynne giften.
- Dersom giften ligger på hunden skyll med store mengder vann.
- **Forsøk alltid å komme i kontakt med veterinær før du behandler en hund som har blitt forgiftet.**

Ormebitt

Det er bare hoggormen som er giftig i Norge. I visse områder er den vanlig, i andre er den mer sjelden. De fleste hundene blir bitt i nesen, men de kan også få bitt andre steder på kroppen gjerne på labbene. Det er viktig å holde en ormebitt hund i ro og straks oppsøke veterinær.

Symptomer:

- Bitemerker (kan være vanskelig å se pga dyrets pels).
- Kraftig hevelse (kan øke de første 24 timene).
- Smerte, rødhet og/eller blåmerke.
- Svakhets, rykninger, sikling og pusteproblemer.

Hva skal gjøres:

- **Sikre hunden** (se kap om framgangsmåte ved ulykke)
- **Hold hunden i ro**, spesielt dersom hunden har blitt bitt i labben, poten eller benet.

- **Gi hunden prednisolon** så raskt som mulig. (Prednisolon fåes hos veterinær). **Det er veldig viktig at en hund som har fått Prenisolon i forbindelse med et bitt, stikk eller en forgiftning holdes i ro.**
- **Hvis mulig bær hunden til bilen og frakt den til veterinær.**

Dersom du bor i et område med mye orm, ha alltid prednisolon tilgjengelig for behandling av ormebitt.

Vepsestikk/insektstikk

Ett enslig bitt/stikk pleier hunden å klare bra. Derimot ved et større angrep er det en risiko for at hunden kan hovne opp og eventuelt få sirkulasjonssvikt. **Ha gjerne prednisolon tilgjengelig (preparatet skrives ut av din veterinær).**

Symptomer:

- Smerte, hevelse, varme og rødhet.
- Hunden slikker konstant ett lite område på kroppen.

Hva skal gjøres:

- **Om mulig fjerne brodden.**
- Rens med et antiseptisk middel, f.eks. klorhexidin.
- Hold hunden under oppsyn den nærmeste tiden.
- Kontakt veterinær dersom hunden blir dårlig.

Flått

Når flått har satt seg fast på huden, begynner den å suge i seg blod. Flåttens spytt forhindrer blodet i å levre seg. Samtidig kan den overføre smittsomme sykdommer med spyttet. Det er derfor nødvendig å fjerne flått raskt (helst innen 24 timer).

Hva skal gjøres:

- Dersom du beveger deg i et område med mye flått, gå daglig gjennom hundens pels. Flått setter seg oftest bak ørene, i ansiktet, rundt halsen, armhuler og lysken.
- Det er viktig å få et godt tak rundt hodet til flått, mange opplever at det hjelper å vri forsiktig til flått løsner. Blir litt av flått sittende igjen er det sjelden farlig, det blir som en liten flis, kroppen ordner opp i det.
- Rens med et antiseptisk middel, f.eks. klorhexidin.
- **Kontakt veterinær dersom hunden får feber, økt tretthet og/eller blir halt. Disse symptomene kan forekomme lenge etter et flåttbitt** (opptil flere måneder etter).

Det beste er å forebygge flåttbitt ved å behandle hunden med noen av de midlene som fåes hos veterinær.

Akutte skader og sykdommer på hund

Telefon: 72 60 60 50
Stavsjøvegen 21, 7550 Hommelvik